

Vrede Skatteydere.

af Knud Korst.

1. Hellere Bankerot. —

Maaske mere end noget andet af de mange Stridsspørgsmaal der er Befolkningsskisserne imellem, er den nyere Skattelevgivning gaaet visse Dele af det danske Folk paa Nerverne. Dette lidt sygelige Fænomen — Lægerne vil sikkert kalde det Skatteneurose — kan give sig mærkelige eksplosive Udslag. Man kan f. Eks. opleve følgende: I et Selskab, hovedsagelig bestaaende af selvstændige Forretningsfolk, kommer Samtalen ind paa det store Problem om Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver; de fleste udtaler sig skeptisk, men dog forhaabningsfuldt om en eller anden Form for virkelig Samarbejde mellem de to Parter; det hele forløber kort sagt meget fredeligt.

Men pludselig kommer en til at nævne Ordet Skat — og i samme Øjeblik eksploderer Luften som Knaldgas; der udslynges Fordømmelser og Forbandelser mod det moderne Demokrati, hvis eneste Opgave aabenbart er at plyndre gennem en hensynsløs Beskatning den dygtige og strebsomme Mand, for at uddele hans surt erhvervede Penge til den dovne og uduelige.

De der sædvanlig udgyder Vredens Skaaler over »Demokratiets Skattepolitik«, hvori alle politiske Partier forresten har deres Andel, er vel næppe særlig talrige; de findes hovedsagelig indenfor Gaardmandsklassen og Byernes Forretningsverden, men udgør selv der indenfor næppe Flertallet — thi den Gaardmand og den Handelsmand, der ikke har tabt Overblikket og dermed almindelig social Forstaaelse, ser meget vel den indre Nødvendighed i Nutidens Skatteudskrivning.

Men til Gengæld udfolder de egentlige Skatteneurotikerne ikke ringe Aktivitet. I Hovedsagen lærer de sig om den saakaldte Skatteborgerforening, hvis Opgave oprindeligt var at kontrollere de offentlige Udgifter og at paavise Ødselhed og Slendrian paa dette Omraade; men som nu ser sin Opgave at arbejde for Likvidation af det sociale Lovgivning, og dertil kræver Skatterne nedsat eller, for visse Skatters Vedkommende, helt ophevet. Foreningen udfolder en virksomhed, først og fremmest gennem sit Organ, dernæst gennem Pjeceer, hvoraf en er betit-

let Formueskat — Formuekonflikten.

Man kunde selvfølgelig ræsonnerere som saa: Lad denne literære Virksomhed florere i Stilhed og forsvinde i Ubemærkethed; lad de Mennesker, som Skatteborgerens Uhyrligheder, som er i Stand til at fordoje den Slags. Sagen er imidlertid, at Skatteneurotikerne har vist sig at være i Besiddelse af en ikke ringe politisk Indflydelse. I hvert Fald fører den nuværende Regering netop Skatteborger-Politik; og med Hensyn til Kravet om Skattereduktion har de Radikale Københavns Kommunalbestyrelse ved flere Lejligheder givet Udtryk for de samme Tanker som Skatteborgerne.

Denne Evne til at øve Indflydelse hænger formodentlig sammen med, at der bag de officielle Skatteneurotikere staar en Magt, som virkelig betyder noget, nemlig den egentlige Rigmandsklasse i dette Land.

I sin hidtidige Politik har Regeringen i hvert Fald udpræget tjent denne Rigmandsklasses Interesser. Dette gælder f. Eks. med Hensyn til Formueskattens Nedsættelse (Formueskatten er jo i særlig høj Grad bleven lagt for Hæd). Men ogsaa den 10 pCt. Nedsættelse af Indkomstskatten har kun de virkelig velhavende Fornøjelse af; for en Arbejder- eller Husmandsfamilie, ja selv for en Middelstands- eller Gaardmandsfamilie, betyder denne Nedsættelse kun en Besparelse paa nogle faa Kroner.

Naar man tænker paa, at disse Penge hidrører fra Nedskaeringerne af de sociale Bevilgninger til Gamle, Syge, Arbejdsløse etc., er det ganske vist saa sin Sag at anvende den sparede Skat til en glad Aften, og mere kan det dog under ingen Omstændigheder blive til, selv for en Mand med en mellemstor Indtægt.

Regeringen proklamerede ganske vist, at slige Skattelemper tilsluttede at fremme Opsparings- og Kapitaldannelse i dette Land. Men hvis dette virkelig var Hensigten, havde det dog været mere nærliggende at anvende Pengene til Afbetaling paa vor enorme offentlige Gæld — en Gæld, der efterhaanden er ved at klemme al Saft og Kraf ud af det danske Samfund. N

Kvinden.

Amerikanerinder i Selskabsdragt.

splittes Pengene blot for alle Vinde, loddes ud i Smalbeob og tabe dermed deres skabende Kraft; nationaløkonomisk er denne Skatteletelse det glade Vanvid.

Denne Politik: at splitte indvundne Penge for alle Vinde, har Regeringen som bekendt ogsaa ført paa et andet Omraade, nemlig paa Jernbanetaktsternes. Paa Trod af alle holdbare Finansprinciper nedsattes Kreaturtaktstjerne — e mægtig Gave til Bønderne, som ngiver sig til Kende ved, at Statsbanerne giver et aarligt Underskud paa 25—30 Mill. Kr.

Hvis Hensigten var den at gøre den danske Stat halvfjerds bankerot kunde man næppe føre en mer hensigtsmæssig Finanspolitik end den, der nu føres — en Politik som Landmandsbanksagens Løsning efter de Siebsagerske Recepter iøvrigt fremmer paa bedst mulig Maade.

Men hvem kan have Interesse i at den danske Stat i de kommende Aar kommer til at balancere paa et Knivsæg henover Bankerotten. De maa være Folk, som hellere ser de danske Samfund gaa i Hundene — økonomisk set — end de ser Demokrati i Spidsen for en velfunderet

Statsorganisation. De er klar over at Demokratiets Sejrsgang kan d ikke afvende; men de kan sørg for, at det bliver et Fallitb. de overdrages det. Eller som »Skatteborgeren« skrev kort efter sidst Folkeethingsvalg: Nu er det sidst Gang vi har Styret, inden Demokratiet faar faa Haand om det; la os benytte det.

Kan man begribe, at en saadan Politik paa Valgdagen kan samle Hundre tusinder af Stemmer; de fleste af de Folk, der saaledes biliger en ligefrem Bankerot-Aktion er dog sikkert alt andet end Velhavere.

Naar saa mange Mennesker stemmer direkte mod deres egne Interesser, er det selvfølgelig ogsaa kun fordi den egentlige Kapitalmagt formaar at skræmme dem; af Fryg for Seylla styrter de sig i Karydis. De tror nemlig, at Socialdemokratiets vigtigste Opgave er den at konfliktet al Ejendom, selv de middelstore eller lille Erhvervsdrives, ved at bortskatte al Indkomst og Formue over en vis La Grænse.

Og saa er Sandheden dog den, at Socialdemokratiet i og for sig kun betragter høj Beskatning som et

besværlig Omvej, som en Nød hjælp for at tilvejebringe blot nogen Balance i de altfor store Uiligheder og Ulemper, der skabes af den privatkapitalistiske Produktions- og Fordelingsform. Det Partiet fremfor alt ønsker og tilstræber er, at hver Mand faar det fuld Udbytte af sit Arbejde, med Fradrag af det, som er nødvendigt for at gardere Folk mod de økonomiske Følger af Alderdom, Sygdom, Invaliditet osv.

Hvis hver Mand fik det fulde Udbytte af sit Arbejde, og hvis omvendt ingen var i Stand til at tilvende sig Særintægter gennem Udbytning eller Flaaning, Monopol og andre Forrettigheder, Arv Spekulation, særligt Held eller Begunstigelser eller det som værre — saa vilde de store Uiligheder i Indtægts- og Formuefordelinger simpelthen ikke opstaa, og en Beskatning efter stærkt stigende Skala vilde da kun være som et Net til Opfangning af de faa store Hæjer der smuttede udenom den retfærdige økonomiske Ordning.

Men som Forholdene ligger, vildt — hvis der ikke fra det Offentlige Side blev grebet kraftigt ind i Fordelingsforholdene — Kløften mellem Rige og Fattige være enorm, og vi vilde maaske i Dag haft et Proletariat, der ikke gav det russiske fra for Revolutionen noget efter Elendighed.

Med andre Ord, den Skattelevgivning der bestaar, er ikke et socialdemokratisk Paahit; men den er sprunget direkte ud af Nødvendigheden. Havde Forholdene ikke fremkaldt en saadan Lovgivning havde de utvivlsomt avlet en voldsom proletarisk Revolution. Den Politik de mest fanatiske Skatteborgere gaar i Brechen for, maatte i sin sidste Konsekvens føre til en saadan Revolution. Men selv om den Periode, hvori de kan faa Lov at bolte sig, er begrænset til næste Valg, saa kan de i hvert Fald naa at skærpe Klassemodsetningerne i dette Land.

Knud Korst.

Partifælle! Har du spurgt din Nabo og din Arbejdskammerat, om han holder „Føroya Social-Demokrat“? Gør han det ikke, bør du opfordre ham dertil.

Givt út av socialdemokratiskum feløgum. Blaðstýrari: M. S. Viðstein. Prentsmíðja „Føroya Social-Demokrates, Tórshavn.

HÖVÐINGAR HITTAST

79

Tróndur.

Ta hjálp eg kann veita tær, skalt tú fáa.

(Ásla og Tróndur fara til gongu, men í tí sama kemur prestur inn frá vinstri. Tey stoggja á).

Prestur.

Eini sorgarboð havi eg at bera, húsrúu. Ingibjörg.....

Ásla

(i angist).

Hvat bagir Ingibjörg?

Prestur

(gongur fram til Áslu).

Húsrúu má troysta á Krist. Ingibjörg er farin Harrans í hendur. Eg fann hana her og bar hana til húsa, hon bragdið ikki.

Ásla

(i sálarneyð).

Nei, nei! hetta ber ikki til, Ingibjörg kann ikki vera deyð?

Prestur.

Já, húsrúu, tað er tíverri ein óbroytiligur sannleikur.

(Ásla gongur nokur stig fram, hoyknar so niður við neystaveggina og verður liggandi fram á hendurnar niður á veggini í sorg og grenju).

80

Tróndur

(sum alla tíðina hevur staðið tígandi og álvarsamt grundandi).

Sig mær prestur, var Ingibjörg særð?

Prestur.

Nei, ikki tað vit kunnu siggja.

Tróndur.

Hovdu Tórgerð og hon verið saman, áður enn óhappið hendi.

Prestur.

Tað haldi eg víst er, tí í sama bili eg kom út reið Tórgerð hiðani á hesti Ingibjargar.

Tróndur.

So er gátan gíin, Tórgerð hevur greitt henni frá øllum hververkum tykkara, og hjarta hennara er tá brotið av harmi, síðan hevur Tórgerð gjørt enda á sær. Hetta eru fruktirnar av vitleysa atburði tykkara. Far tú nú hiðani prestur, um tú vilt eiga lív.

Prestur.

Um eg fari og tú tekur ræði her, man Sigmundur leita sær hjálp hjá Ólavi kongi í Noregi og veita tær atsókn, tí ikki gevast vit við at boða læru Krists, meðan vit eru á lívi. (Fer til Áslu og roynir at fáa hana til gongu).

81

Tróndur

(gongur fram á leiðina móti áskoðarunum).

Ít er at alvar
oyggjanna seggja
ræði sær rena
ramir í tokum.
Verri er vorðin
vandin í Føroyum,
tá lív sær keysingar
leita í Noreg.
Lótan er loksins
líð at savna.
Banabrandar
bitrar eggja,
áður enn oyseint
ótrúgvur týna.

(Tjaldið sigur).

